

## Beruselsesforbrydelser efter den ny danske Straffelov.

Af Dommer L. TH. ARNSKOV.

---

Det er almindelig kendt fra Domstolenes Praksis, der er bekræftet ved statistiske Opgørelser, at en meget væsentlig Del af Forbrydelserne begaas under Paavirkning af Spiritus. Der kan regnes med, at det gælder over Halvdelen, og blandt de enkelte Forbrydelsesarter er det navnlig Volds- og Sædelighedsforbrydelser, altsaa nogle af de mest graverende, der i deres Oprindelse kan føres tilbage til overdreven Nydelse af Spiritus, ofte endog saaledes, at Gerningsmændene ligefrem drikker sig Mod til, før de skrider til deres forbryderiske Handlinger.

I mange Landes Straffelve, bl. a. den danske Straffelov fra 1866, findes der ingen særlige Bestemmelser om Beruselsens Betydning for Straffen, men Beruselsesforbrydelser behandles efter de almindelige Tilregnelighedsbestemmelser som Eksempler paa Tilfælde, hvor der gives Straffrihed paa Grund af manglende Bevidsthed eller nedsat Straf, fordi Bevidstheden har været sløvet eller formørket i en saadan Grad, at Gerningsmanden i Gerningsøjeblikket ikke havde den Tilregnelighed, der findes hos voksne og sjælsunde Personer.

Da Tilregnelighedsspørgsmaalet hører til de klassiske Stridsemner indenfor Strafferetten, er det derfor en Selvfølge, at ogsaa Spørgsmaalet om Beruselsens Betydning for Kriminaliteten indtager en fremtrædende Plads i den straffere retlige Debat.

Dette har ogsaa vist sig i de nordiske Lande. Paa det 14. nordiske Juristmøde i København den 24.—27. August 1928 var »den strafferetlige Bedømmelse af Handlinger foretagne i Beruselse« et af Forhandlingsemnerne. Siden da er der i Norge vedtaget Ændringer i Straffeloven — Lov af 22. Februar 1929, der traadte i Kraft den 23. Marts 1929, som berører Emnet, og der er i Danmark vedtaget en helt ny Straffelov, som bringer en Række Regler herom — Straffeloven af 15. April 1930, der træder i Kraft til Nytaar 1933. Det vil derfor formentlig kunne paaregne Interesse at bringe en Oversigt over, hvorledes Spørgsmaalet er løst i den ny danske Straffelov, der fra mange Sider anerkendes som Udtryk for moderne kriminalistiske Synspunkter.

Indledningsvis skal forudskikkes den Bemærkning, at der fra ældre Tid paa dette Omraade i flere Henseender har bestaaet en vis Modsætning mellem svensk Ret paa den ene Side og norsk og dansk Ret paa den anden Side.

Paa det 14. nordiske Juristmøde blev under Forhandlingerne den svenske Rets Stilling til Spørgsmaalet om selvforskyldt Beruselse af Professor Dr. juris *Folke P. son Wetter* fastslaaet saaledes:

1. Selvforskyldt Rus medfører ikke Utilregnelighed eller Strafnedsættelse.
2. Forbrydelser, der er begaaet under en saadan Rus, bedømmes som uagtsomme eller forsætlige uden Hensyn til de undskyldende Omstændigheder i Motivet, som betinges af Rusen.

Det angives endvidere, at dette Standpunkt i svensk Ret støtter sig til en gammel Forordning mod Fuldskab og Drikkeri fra 16. November 1841 § 3, hvori det hedder, at naar nogen begaar Forbrydelse i Fuldskab, skal hans Tilstand ikke tjene ham til Undskyldning, men ved Siden af Ansvaret for Fuldskab skal den paagældende være underkastet alle de Følger, Lovgivningen i hvert Tilfælde foreskriver (Forhandlingerne S. 232—234).

I Norge og Danmark har der derimod tidligere været Tilbøjelighed til at betragte Rusen som formildende Omstændighed og at straffe efter mildere Regler. I Norge har der saaledes indtil Straffelovsændringen af 1929 været den Regel, at Handlinger i selvforskyldt Rus straffedes med den for Uagtsomhed bestemte Straf (§ 45). Reglen herom lød: »Er han ellers ved egen Skyld kommet i en saadan Tilstand [d. v. s. som ifølge § 44 udelukkede Tilregnelighed], og foretager han paa Grund af denne nogen Handling, der er strafbar, ogsaa naar den udøves af Uagtsomhed, anvendes den for Uagtsomhed bestemte Straf«. I Danmark er der efter Loven af 1866 som bemærket Straffrihed, hvis Gerningsmanden er helt bevidstløs (§ 38), og Strafnedsættelse, hvis Bevidstheden er af lavere Grad, og i begge Tilfælde er Anvendelsen af Reglerne obligatorisk.

Selv om der vedblivende er forskellige Regler i de nordiske Lande, er den ny danske Straffelovs Bestemmelser om Beruselsesforbrydelser et interessant Eksempel paa, hvorledes der i de nordiske Landes Retsliv foregaar en gensidig Paavirkning, som i det foreliggende Tilfælde er resulteret i større Ensartethed.

I den efterfølgende Oversigt over den ny danske Straffelovs Regler om Beruselsesforbrydelser skal foruden nogle Bestemmelser af mere almen Karakter anføres enkelte særlige Regler vedrørende Handlinger begaaede under Paavirkning af Spiritus. Det bemærkes, at der stadig sigtes til den ny danske Straffelov, naar en § anføres uden nærmere Tilføjelse.

Beruselse udelukker ikke Straf. Hovedreglen om Beruselsens Betydning findes i § 18, der lyder saaledes: »Beruselse udelukker ikke Anvendelse af Straf, medmindre Gerningsmanden har handlet uden Bevisthed«.

I Modsætning til Straffeloven af 1866, der behandler Beruselsesforbrydelser og den ved Beruselsen opstaaede Tilstand under selve Tilregnelighedsspørgsmaalet, har den ny Straffelov saaledes udsondret Beruselsesforbrydelserne

til særskilt Behandling i Lighed med, hvad der gælder i Norge, og den almindelige Regel efter den ny danske Lov er altsaa, at der med Hensyn til Spørgsmaalet om personlig Tilregnelighed ses bort fra Beruselsen, naar det drejer sig om den akute saakaldte normale Rus. Beruselsesforbrydelser bliver ligesom ellers at straffe som forsætlige eller uagtsomme, naar Betingelserne derfor er til Stede, og det sker ud fra den Betragtning, at Samfundets Værn mod Forbrydelser ellers ikke vilde være tilstrækkeligt effektiv.

Det maa ogsaa anerkendes, at det vilde være urimeligt, om Gerningsmanden altid skal være straffri eller have nedsat Straf, naar Forbrydelsen er begaaet i en almindelig tilfældig Rus, som kan fremkaldes rent vilkaarligt.

Straffri Undtagelser efter § 18. Hvor Gerningsmanden derimod har handlet uden Bevidsthed, fører almindelige kriminalistiske Grundsætninger til, at der ikke anvendes Straf, medens det ikke er udelukket, at der af Hensyn til Samfundets Værn mod Forbrydelser kan blive Tale om Sikkerhedsforvaring eller andre forebyggende Foranstaltninger.

Af Formuleringen af § 18 følger det, at de Forbrydelser, der kun straffes som forsætlige, er straffri, naar de er begaaede i en Rus, der har gjort Gerningsmanden helt bevidstløs, idet Forsæt saa ikke kan siges at være til Stede.

Undtagelsesreglen om Straffrihed, hvor der er handlet uden Bevidsthed, maa i Følge Motiverne iøvrigt antages at omfatte ikke blot de Tilfælde, hvor Beruselsen helt har ophævet eller lammet Gerningsmandens Handleevne, men ogsaa de Tilfælde, hvor han er bragt helt »fra Vid og Sans«, og han aldeles ikke er Herre over sine Handlinger, men er et viljeløst Redskab for Omgivelserne og agerer rent automatisk som en Person, der gaar i Vildelse. Hvis der i saadanne Situationer skulde være Tale om Forsæt eller Uagtsomhed, kunde det kun være i Kraft af en Fiktion. Dette er som bekendt Tilfældet efter svensk Lovgivning, hvor der fingeres Tilregnelighed for ikke at gøre Brud paa

Grundsætningen om subjektiv Skyld som Betingelse for Straf, jfr. Bemærkninger af Prof. Nils Stjernberg paa det 14. nordiske Juristmøde, Forhandlingerne S. 244.

Selvforskyldt Beruselse straffes. En Sammenligning med andre Regler i den danske Straffelov viser endvidere, at der ved Ungtagelsesbestemmelsen i § 18 sigtes til dem, der uden egen Skyld er bragt i bevidstløs Tilstand paa Grund af Beruselse. Thi i § 138<sup>1</sup> er det bestemt, at der ikke gælder Straffrihed, hvis Rusen er selvforskyldt. Reglen herom lyder saaledes: »Den, som forsætlig eller ved grov Uagtsomhed bringer sig i beruset Tilstand, straffes med Bøde eller Hæfte, hvis han i denne Tilstand, udsætter andres Person eller betydeligere Formueværdier for Fare. Under skærpende Omstændigheder, navnlig naar betydelig Skade er sket, samt i Gentagelsestilfælde kan Straffen stige til Fængsel i 6 Maaneder«.

Tilsvarende Regler findes i flere andre Staters Straffelove eller for Norges Vedkommende i Straffelovens § 45 og § 16 i Løsgængerilov af 6. Juli 1930 (om Forandringer i Løsgængerilov af 31. Maj 1900).

Ved den anførte Bestemmelse i § 138 kriminaliseres altsaa det Forhold at drikke sig fuld, idet Rusen som saadan straffes, naar andres Person eller betydelige Formueværdier derved udsættes for Fare.

Er Handlingen foretaget under selvforskyldt Beruselse, er der saaledes ikke Straffrihed for Gerningsmanden, selv om han har handlet uden Bevidsthed. Det vil sige, at der nu i selve Straffeloven indføres en Regel, der svarer til Bestemmelserne i Motorlovene om, at det er strafbart at køre Motorvogn i beruset Tilstand, selv om der ikke sker nogen Ulykke.

Den ny Regel i Straffeloven vil navnlig faa Betydning ved Undladelsesforbrydelser, altsaa hvor det drejer sig om Folk, som i Følge deres Stilling har en særlig Handlepligt eller Opfordring til at udvise Forsigtighed, men undlader dette, fordi de har drukket saa meget, at

de bliver ude af Stand til at handle. Dette gælder saaledes Banevogtere, Bilførere, Skibsførere, Lodser og andre, som arbejder med private eller offentlige Samfærdselsmidler og offentlige Værker og Anlæg; men Reglen kan f. Eks. ogsaa anvendes paa rent private Folk, der i Fuldskab ved Mishandling af Dyr eller uforsvarlig Behandling af kostbare Arbejdsmaskiner el. lign. udsætter betydelige Formueværdier for Fare. Det er ikke nødvendigt, at Fremkaldelsen af en saadan Fare er tilsigtet, eller at den er forudset, men selvfølgelig vil dette ofte være Tilfældet under de Forhold, hvor Bestemmelsen faar mest praktisk Betydning. Selv om Reglen i § 138 vel først og fremmest har praktisk Betydning for dem, der har en særlig Handlepligt som Følge af deres Stilling, er der efter Lovens Ord intet i Vejen for, at den ogsaa kan anvendes paa Personer, der beruser sig med Forsæt eller ved Uagtsomhed, skønt de ved, at de i beruset Tilstand er særlig farlige, fordi de i en saadan Tilstand har Tilbøjelighed til at begaa visse Forbrydelser f. Eks. Volds- og Sædelighedsforbrydelser (jfr. Bemærkningerne af Rigsadvokat Goll ved det 14. nordiske Juristmøde, Forhandlingerne S. 224). Hvor det drejer sig om Personer, der før har været udsatte for et saadant Tilfælde, vil det i hvert Fald kunne siges, at de har maattet forudse de strafbare Handlinger som en ikke usandsynlig Følge af Beruselsen, og da der under saadanne Forhold i alt Fald kan siges at foreligge Uagtsomhed, vil det af Hensyn til de subjektive Grunde ikke være betænkeligt at straffe, og Hensynet til Retssikkerheden medføre, at Krayet om Straf eller anden Repression fra Samfundets Side ikke kan afvises.

Patologisk Rus. Mens Straf saaledes er udelukket ved Handlinger foretagne under ikke-selvskyldt Rus, naar Gerningsmanden har handlet uden Bevisthed (§ 18), og Beruseshandlinger kan medføre Straf, naar Gerningsmanden selv har bragt sig i beruset Tilstand, ogsaa naar han har været ganske bevidstløs i Handlingsojeblikket, og

der altsaa, som der er hævdet, foreligger et »psykologisk Ulykkestilfælde« (Goll's Indlæg ved 14. nordiske Juristmøde 1928), indtager den saakaldte patologiske Rus en særlig Stilling. En saadan Rus kan opstaa ganske pludseligt og indtræde efter Nydelsen af en forholdsvis ringe Mængde Alkohol, som normalt ikke vilde medføre Beruselse. Den i en saadan Rus fremkaldte Tilstand kan ganske uventet udløse sig i forbryderske Handlinger som Volds- og Sædelighedsforbrydelser. Den patologiske Rus har altsaa en vis sygelig Karakter og kan hidrøre fra medfødte eller erhvervede Dispositioner. Hvis Gerningsmanden ikke kender disse Dispositioner og ikke før har været udsat derfor, maa en saadan patologisk Rus siges at være ikke-selvforskyldt, og har han ikke selv drukket sig fuld for at begaa en Forbrydelse, er der altsaa i og for sig samme Grund til Straffrihed, som naar han ellers har handlet uden Bevidsthed (§ 18). Om Stillingen med Hensyn til dette Spørgsmaal i tre af de nordiske Stater skal følgende anføres:

Selv om der i svensk Ret iøvrigt gælder almindeligt Strafansvar ved Beruseshandlinger, anerkendes det, at Reglen modificeres og medfører Straffrihed ved Handlinger foretagne i patologisk Rus (jfr. Udtalelser af Prof. Dr. med. *Alfred Petren*, Prof. *Wetter* og Prof. Dr. juris *Nils Stjernberg*, refereret i 14. nordiske Juristmødes Forhandlinger henholdsvis S. 213, 226 og 243—244).

Efter norsk Strafferet maa den patologiske Rus være straffri efter den almindelige Tilregnelighedsparagraf (§ 44), naar den er ikke-selvforskyldt. Er den selvforskyldt, kan Straf næppe være udelukket efter Ordene i § 45, og den norske Rigsadvokat *P. Kjerschow* oplyste i sit Indledningsforedrag paa det 14. nordiske Juristmøde, at det norske Forslag (den nuværende § 45), saavidt det forstaas af de til Grund derfor liggende Motiver, ingen Undtagelse gør med Hensyn til den patologiske Rus (Forhandlingerne S. 214).

For saa vidt den danske Straffelov angaar, vil man vistnok som anført med Hensyn til ikke-selvforskyldt

Rus kunne statuere Straffrihed efter Undtagelsesreglen i § 18 in fine, men ellers indtræder Straffrihed efter § 16, idet en saadan Tilstand maa ligestilles med Sindssygdом eller Aandssvaghed i højere Grad. Er der Tale om kroniske Alkoholister, der paa Grund af deres Tilstand ikke kan anses for egnede til Paavirkning gennem Straf, vil disse kunne frifindes efter § 17, eventuelt mod at hen-sættes i Sikkerhedsforvaring.

Det maa imidlertid erindres, at patologisk Rus ikke er noget absolut Begreb, men mellem normal og patologisk Rus er der mange Overgangsformer, hvor Diagnosen ofte kan være tvivlsom. Praksis udviser imidlertid, at der baade af Domstole og Lægevidenskab stilles ret strenge Fordringer for at konstatere Bevidstløshed paa Grund af Beruselse.

Strafnedsættelse. Ogsaa med Hensyn til de almindelige Regler om Strafnedsættelse bringer den ny Straffelov særlige Regler om Beruselsesforbrydelser. Hvis en strafbar Handling er begaaet under Indflydelse af stærk Sindsbevægelse eller en anden forbigaaende sjælelig Uligevægtighed eller andre særlige Omstændigheder, der forringer Strafbarheden, skal som almindelig Regel ifølge § 85 Straffen nedsættes, og den kan helt bortfalde, hvis Straffen ikke er højere end Hæfte. Men hvis den sjælelige Uligevægtighed hidrører fra selvforskyldt Beruselse bliver der kun Tale om Nedsættelse eller Bortfald af Straffen, saafremt Tiltalte ikke tidligere er fandet skyldig i lignende strafbar Handling eller i Udsættelse af andres Person eller betydelige Formueværdier for Fare eller i Overtrædelse af Paalæg om ikke at nyde Spiritus (§ 138 Stk. 1—2), og i saa Tilfælde endda kun under iøvrigt formildende Omstændigheder.

Tilsvarende Regler findes i § 56 i den norske Straffelov, som den er formuleret ved Ændringerne af 22. Febr. 1929. Det hedder heri, at Retten kan nedsætte Straffen under det for Handlingen bestemte Lavmaal og til en mildere Strafart, »naar Handlingen er foretaget i berettiget Harme, under Tvang eller overhængende Fare eller under forbigaaende



stærk Nedsættelse af Bevidstheden, som ikke er en Følge af selvforskyldt Rus« (Stk. 1 b).

Efter den norske Regel er Strafnedsættelse altsaa ubetinget udelukket ved selvforskyldt Rus. Under Behandlingen af den danske Straffelov blev der fra flere Sider krævet en lignende Regel, men Resultatet blev den forannævnte Formulering af § 85, hvorefter Strafnedsættelse kun kan ske under de særligt nævnte Forhold.

Den ny Regel i dansk Straffelovs § 85 omhandler den forbigaaende sjælelige Uligevægtighed i Modsætning til de i § 17 omhandlede varige Tilstande af mangelfuld Udvikling, Svækkelse eller Forstyrrelse af Sjælsevernerne. Det maa derfor antages, at der i § 85 ikke sigtes til de Forhold, der omhandles i de almindelige Tilregnelighedsregler i §§ 16—18, og som medfører, at Tilregneligheden er helt ophørt, men derimod til de Handlinger, som kan kaldes »Affektforbrydelser«, og som er begaaede under Omstændigheder, der forringer den Strafverdighed, som Handlinger af den paagældende Art ellers vidner om. Drejer det sig om mindre betydningsfulde Forbrydelser, kan det være rimeligt, at Straffen nedsættes eller helt bortfalder, f. Eks. for unge Mennesker eller første Gangs Forbrydere, som i Drukkenskab maaske er blevet et Bytte for Drifter, der hidtil kun har været til Stede i slumrende Tilstand.

Betinget Domfældelse. Hvis der ikke findes Mulighed for Nedsættelse eller Bortfald af Straffen, kan der i alt Fald gives betinget Dom. I § 85 Stk. 2 hedder det: »Betinget Straffedom kan i disse Tilfælde [ø: Affektforbrydelser] anvendes, selv om Straffen overstiger den i § 56 angivne Størrelse« (Bøde, Hæfte i 2 Aar eller Fængsel i 1 Aar). Dette er en betydelig Udvidelse af Mulighederne for betinget Domfældelse i Forhold til Straffelovstillæget af 1911 § 20 Stk. 1. Ved Idømmelse af betingede Domme vil der derfor i vid Udstrækning kunne tages Hensyn til Beruselsen enten saaledes, at der stilles særlige Ædruelighedskrav som Vilkaar i en betinget Dom, eller saaledes, at Dommen gøres

betinget under Hensyn til, at der kan foreligge formildende Omstændigheder, f. Eks. naar det drejer sig om et ungt Menneske, der uden egen Skyld er blevet beruset og i denne Tilstand er kommet i Slagsmaal og har forøvet en saadan mindre Forbrydelse.

Ved Anvendelse af de betingede Domme i Nordamerika har man ofte set, at det er stillet som Betingelse, at vedkommende ikke drikker sig fuld eller møder fuld paa offentlige Steder, eller at der paa den anden Side rent positivt paalægges bestemte Handlinger, der skal være Udtryk for Viljen til Forbedring, f. Eks. at Domfældte skal gaa i Kirke hver Søndag. Saadanne Betingelser vil næppe blive knyttet til de betingede Domme i Danmark. Men som Reglerne er formulerede i den ny Straffelov, er de saa vide, at det bl. a. ogsaa er muligt at stille bestemte Betingelser med Hensyn til Afholdelse fra spirituøse Drikke, og dette vil sikkert ofte finde Sted, hvor Rusen har haft nogen Betydning for Forbrydelsen.

Indsættelse i Arbejdshus og Drankeranstalt. For strafskyldige Personer, der maa karakteriseres som forfaldne til Drukkenskab, er der nogle særlige Regler, hvorefter saadanne Personer under visse Omstændigheder kan indsættes i Arbejdshus eller i Drankeranstalt.

Indsættelse i Arbejdshus i Stedet for Dom til Fængselsstraf kan der efter den ny Straffelov navnlig blive Anvendelse for, naar det drejer sig om Berigelsesforbrydere, Sædelighedsforbrydere, Løsgængere og Bellere samt andre professionelle Forbrydere. Medens det i Almindelighed er en Betingelse for Indsættelse i Arbejdshus, at Gerningsmanden før har udstaaet Straf eller Arbejdshus for en saadan Forbrydelse, som han nu tiltales for, kan der i Medfor af § 62 Pkt. 4 uden forudgaaende Straf dømmes til Indsættelse i Arbejdshus i Stedet for Fængselsstraf, naar nogen har begaaet en Forbrydelse under Paavirkning af spirituøse Drikke, og han maa antages at være forfalden til Drukkenskab. Da Arbejdshus saaledes vil komme til at omfatte en Del af

Forbryderbærmen, vil Muligheden for Indsættelse heri sikkert komme til at virke som en kraftig Advarsel mod Beruselsesforbrydelser.

Med Hensyn til Fanger gælder der den særlige Regel, at hvis de findes at være svækkede af Drikfældighed, kan de efter Indstilling af Anstaltens Styrelse og Beslutning af Fængselsnævnet midlertidigt eller for Resten af deres Straffetid overflyttes til Arbejdshus, naar det paa Grund af deres Tilstand maa antages, at Straffen ikke vil have den tilsigtede Virkning paa dem (§ 37, jfr. 63 Stk. 3).

Naar strafskyldige Personer dømmes til Frihedsstraf for Beruselsesforbrydelser eller for Overtrædelse af Alkoholpaalæg, og det fremgaar af Sagen, at de paagældende er forfaldne til Drukkenskab, kan det ved Dommen bestemmes, at saadanne Personer efter Straffens Udtaaelse eller, naar der gives betinget Straffedom, straks skal anbringes i en Helbredelsesanstalt for Drankere, om fornødent i en særlig indrettet offentlig Anstalt eller Anstaltsafdeling, indtil de maa anses for helbredede. Anbringelsen fastsættes ved Dommen for et Tidsrum af indtil 18 Maaneder, i Gentagelsestilfælde indtil 3 Aar, dog at Justitsministeren forinden kan løslade den paagældende, naar han maa anses for at være helbredet, eller Anbringelsen viser sig hensigtsløs (§ 73). I det sidste Tilfælde kan Retten, hvis den paagældende fremdeles er farlig for sine Omgivelser, dømme ham til Sikkerhedsforvaring efter de Regler, der findes herom i § 65.

Anbringelsen paa Drankeranstalt vil sikkert vise sig at være en gavnlig social Foranstaltning. Med en passende Kur vil der i adskillige Tilfælde være Mulighed for Helbredelse og Afvænning fra Drikkeriet, og i de Tilfælde, hvor det ikke lykkes, har en Dranker i alt Fald i nogen Tid været afskaaret fra at forpeste det øvrige Samfund med Drukkenskab og Forbrydelse.

Alkoholpaalæg. Der gives dernæst specielle Regler om personlige Alkoholpaalæg overfor Forbrydere, der bliver dømt til Frihedsstraf (Fængsel eller Hæfte) for Forbrydelser

begaaet under Paavirkning af Spiritus. I saadanne Tilfælde kan der ved Dommen gives den dømte Paalæg om, at han under Trusel om Hæfte eller Fængsel indtil 4 Maaneder (§ 132<sup>2</sup>), hvis han overtræder Paalæget, i et Tidsrum af indtil 5 Aar fra hans endelige Løsladelse ikke maa nyde eller købe spirituøse Drikke. Tilsvarende Paalæg kan gives, dersom vedkommende frifindes i Henhold til § 18, naar Frihedsstraf vilde være forskyldt, og et saadant Paalæg skal gives, hvis Dommeren finder, at den paagældende er forfalden til Drukkenskab (§ 72<sup>1</sup>).

Af Politiet skal der saa vidt muligt gives Beværtere, Handlende og Uddelere Paalæg om under Bødestraf (§ 72<sup>3</sup>) ikke at udskænke, sælge eller uddele spirituøse Drikke til Personer med Alkoholpaalæg.

Med Hensyn til disse Alkoholpaalæg bringer den ny Straffelov den Ændring, at der fremtidig af Politiet skal være nedlagt et formeligt Udskækningsforbud overfor paagældende Beværtere, Handlende og Uddelere, medens det efter Straffelovstillæget af 1911 (§ 6 Stk. 2 og Stk. 3) var nok til at ifalde Straf, at Beværtere og andre, der udskænker Spiritus, vidste, at de paagældende Personer, som de solgte til, havde modtaget Paalæg om ikke at nyde Spiritus.

Endvidere kan Alkoholpaalæg ikke blot som nu gives for Volds- og Sædelighedsforbrydelser, men for alle Beruselsesforbrydelser, og det gælder ikke blot som nu Køb eller Nydelse paa offentlige Steder (Beværtninger og Udsalgssteder), men der kan gives Paabud om fuldstændig Afholdenhed, altsaa Totalforbud for de dømte, idet det efter den ny Regel i det hele kan forbydes saavel at nyde som at købe spirituøse Drikke.

Særlige Regler om Beruselsesforbrydelser. Af nye særlige Regler er der kun Grund til at anføre en enkelt Bestemmelse. For at indskærpe Agtpaagivenhed i Omgangen med berusede Personer er der fastsat Straf af Bøde eller Hæfte indtil 3 Maaneder for den, som forsættligt eller uagtsomt overlader et farligt Vaaben eller Sprængstof

til et Barn under 15 Aar, sindsyg, aandsvag eller beruset Person (§ 254).

Denne Bestemmelse kan f. Eks. komme til Anvendelse, hvis nogen til en Fest eller et Samvær under rent private Forhold overlader en Kniv til en Person, som er beruset, og som derved kan komme til at gøre andre Fortræd.

Domstolenes Skøn. I Overensstemmelse med Tendensen i den ny Straffelov er der ved Bedømmelsen af Beruselsesforbrydelser givet vid Plads for Domstolenes Skøn over de enkelte Tilfælde. Thi Reglerne er saa rummelige og bevægelige, at det vil være Domstolene muligt under Hensyn til foreliggende Omstændigheder at give stor eller lille Straf eller en betinget Dom eller endog lade Straffen helt bortfalde.

I nogle af de hyppigst forekommende Tilfælde af Vold, Slagsmaal og Sædelighedsforbrydelser eller Fornærmelse af eller Vold mod offentlige Tjenestemænd, f. Eks. en Politibetjent eller en Sognefoged, der skal holde Orden paa offentligt Sted, er der næppe Anledning til at give nedsat Straf for den, der har øvet sin Forbrydelse under Paavirkning af Spiritus. Der er ogsaa Grund til at fremhæve, at det ofte kan siges at Beruselsen forhøjer Handlingens Strafbarhed. En beruset Mand kan f. Eks. i Slagsmaal være farligere end en ædru, idet den fulde slaar løs i Blinde uden at tage sig i Agt for, hvor eller hvem han slaar, og i saadanne Tilfælde kan der snarere være Anledning til Strafforhøjelse end Strafnedsættelse. Er der paa den anden Side Tale om ufarlige Lejlighedsdrankere, der i en løftet Stemning er kommen for Skade at gøre noget, som de under normale Forhold slet ikke kunde tænkes at ville indlade sig paa, vil der i mange Tilfælde være Anledning til at give nedsat Straf eller en betinget Dom. Afgørelsen maa afhænge af Domstolenes Prøvelse i hvert enkelt Tilfælde, og denne Prøvelse maa ganske overlades til Domstolenes frie Skøn, som det ogsaa er forudsat i den ny danske Straffelov.

Alt i alt bringer den ny Straffelov saaledes en Række vigtige Bestemmelser om Beruselsens Betydning ved forskellige straffbare Handlinger, og da Beruselsen som anført erfaringsmæssigt i saa høj Grad bidrager til at fremme Forbrydelser, at der kan regnes med, at over Halvdelen af Forbrydelserne foregaar under Paavirkning af Spiritus, vil der i Fremtidens Praksis blive rig Anvendelse for Straffelovens herhen hørende Bestemmelser.

De ny Regler om Beruselsesforbrydelser svarer i mangt og meget til Bestemmelser, der forlængst er gennemført og prøvet i Praksis andetsteds. Da Straffelovsændringerne af 1929 blev gennemført i Norge, var der vel en ikke ringe Modstand fra forskellige Sider i den juridiske Verden, hvilket fremgaar af de i Rigsadvokat P. Kjerschows Indlæg paa det 14. nordiske Juristmøde i 1928 anførte Udtalelser, bl. a. fra daværende Professor Hagerup og to Præsidenter for den norske Højesteret (Beretningen S. 203—206). Reglerne om Beruselse i den ny danske Straffelov gav ogsaa ofte Anledning til en meget heftig Debat. Selv om der imidlertid om et saadant Forhold kan være højst forskellige Opfattelser, er der ikke Tvivl om, at de ny Bestemmelser i det hele stemmer med den offentlige Mening og den almindelige Retsbevidsthed i de nordiske Lande, hvor der netop med Hensyn til Beruselsesforbrydelser i de senere Aar er sket en betydelig Svingning i Opfattelsen.

---